

18.05.2022

Ärende/32

§ 135

Ledamoten Sinikka Vepsäs motion om slopande av bastuprojektet vid Fölisöns badhus

HEL 2021-013431 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige beslutade bordlägga ärendet förslag av ordföranden.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nyfors, stadssekreterare, telefon: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Sinikka Vepsän aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige betraktar motionen som slutbehandlad.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Sinikka Vepsä och 19 andra ledamöter föreslår i sin motion att bastuprojektet vid Fölisöns badhus slopas och att man letar efter en ny plats för bastun på ön eller på en annan strand.

Stadsstyrelsen tillstyrker inte förslaget om att slopa Fölisöns bastuprojekt utan anser att beredningen av reserveringen för bastun och det arrendeavtal som görs senare ska fortsätta enligt planerna. Det hör till stadsstyrelsens näringslivssektions befogenheter att besluta om områdesreserveringen.

I reserveringen och det arrendeavtal som eventuellt tecknas senare antecknas tillräckliga villkor om bastuns verksamhet, genomförandeplanering och bastuns närmiljö. På så sätt säkerställs att bastuprojektet inte riskerar områdets skyddsmål eller fortsättningen av badstrands- och vinterbadverksamheten. I samband med reserveringsbeslutet kan näringslivssektionen bedöma den plats som har anvisats för bastun och vilken av de två projektplanerna i sista skedet är lämpligare för den kulturhistoriskt värdefulla miljön.

Efterfrågan på bastuplatser har ökat i Helsingfors under de senaste åren. För att svara på efterfrågan ordnade staden i somras ett ansökningsförfarande som omfattade tre bastubyggplatser i Sandudden, på Fölisön och i Tarvo. Ansökningsförfarandet som gällde bastubyggplatserna var öppet för alla, priserna fastställdes i förväg och valet av dem som bygger bastun sker enligt kvalitativa kriterier. Sex sökande deltog i förfarandet som gällde bastuplatserna på Fölisön och av dem valdes två till fortsatta förhandlingar.

De platser som var med i det första ansökningsförfarandet valdes ut på den grunden att där finns bastuplatser som redan är planlagda. Nya bastuplatser har kartlagts med tanke på kommande reserveringar även i områden där det behövs en detaljplaneändring. Enligt specialvillkoren för ansökningsförfarandet ska byggnaden och den planerade verksamheten passa in i den kulturhistoriskt värdefulla miljön. I planen ska man beakta områdets betydande naturvärden och kompatibiliteten med verksamheten på badplatsen och det allmänna rekreativområdet.

På Fölisön finns en badstrand som staden upprätthåller och som är en av två nudiststränder i Helsingfors. Vid badstranden finns skilda, omgärdade områden för kvinnor och män. På vintern upprätthåller Seurisaaren Uimarit ry en vinterbadplats på badstranden. Antalet besökare vid badstranden på sommaren är relativt lågt jämfört med andra badstränder som staden upprätthåller. Strandens yta är rätt stor och kunde betjäna ett större antal användare på ett hållbart sätt.

För Fölisön gäller en detaljplan från år 2004. Badhusområdet upptas som ett kulturhistoriskt värdefullt område där byggnader för omklädningsrum, staket och övriga byggnader i området bör bevaras. Ändrings- och reparationsarbeten ska genomföras på så sätt att områdets kulturhistoriska värde bevaras. På området får byggas en bastu som betjänar badhusverksamheten och vars dimensioner och material passar in i den kulturhistoriskt värdefulla miljön. Både tjänsten detaljplaneläggning och stadsmuseet anser att de ändringar som möjliggörs i ansökningskriterierna är i enlighet med detaljplanen och inte minskar badhusområdets värde. Enligt detaljplanen är det inte möjligt att placera bastubyggnaden någon annanstans på Fölisön än på badhusets område.

Det område som anvisas för bastun utgör ca en femtedel av badhusets område. Den planerade bastun ligger bakom berget i områdets södra del och ett tillräckligt stort område för badhuset kvarstår. Både på männens och kvinnornas sida bevaras sandstrand, strandklippor och lugna vistelseplatser. Den personliga integriteten hos badhusets nuvarande användare har beaktats i ansökningskriterierna på så sätt att badhu-

18.05.2022

Ärende/32

sets och bastuns område ska skiljas från varandra med ett staket som byggs på gränsen av arrendeområdet.

Stadsmiljönämnden och kultur- och fritidsnämnden har gett utlåtanden i ärendet. Svaret stämmer överens med utlåtandena.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Om stadsfullmäktige betraktar motionen som slutbehandlad i enlighet med förslaget är meningen att reserveringen av området ska föreläggas stadsstyrelsens näringslivssektion i juni.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nyfors, stadssekreterare, telefon: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Sinikka Vepsän aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 09.05.2022 § 352

HEL 2021-013431 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

09.05.2022 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Esittelijä muutti ehdotustaan siten, että esittelijän perusteluiden kolmannesta kappaleesta poistetaan teksti: "ehdotusta naisten ja miesten alueiden vaihtamisesta keskenään".

18.05.2022

Ärende/32

Palautusehdotus:

Marcus Rantala: Kaupunginhallitus palauttaa aloitteen niin, että Seura-saaren saunapaikan hanke ei etene valitulla varausalueella. Sauna-hankkeen mahdollinen toteutuminen Seurasaaren vaatii uuden varau-salueen, joka ei pienennä uimalan nykyistä aluetta.

Marcus Rantalan palautusehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

02.05.2022 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 01.03.2022 § 116

HEL 2021-013431 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunkiympäristölautakunta ei puolla Seurasaaren uimala-alueen saunahankkeen perumista ja esittää, että saunapaikan hakuprosessia jatketaan suunnitellusti siten, että varaukseen ja myöhemmin maanvu-okrasopimukseen kirjataan riittävät ehdot liittyen uuden saunan toimin-taan, saunan toteutussuunnitteluun ja saunan lähiympäristöön liittyen. Näin varmistetaan, että saunahanke ei vaaranna alueen suojelutavoit-teiden tai uimaranta- ja talviuintikäytön jatkumista.

Taustaa

Saunapaikkojen kysyntä on Helsingissä viime vuosina kasvanut ja ky-syntään vastatakseen kaupunkiympäristön toimialan tontit-yksikkö on järjestänyt kesällä 2021 avoimen haun koskien kolmea saunan raken-nuspaikkaa keskeisiltä rantapaikoilta: Hietaniemi, Seurasaari ja Tarvo. Hakumenettelyyn osallistui Seurasaaren osalta 6 hakijaa, joista kaksi valittiin loppuvuodesta käytyihin jatkoneuvotteluihin. Arviointiryhmä on päättänyt saunapaikkojen varauksensaajiksi esitettävän tahot ja sau-napaikkahaun varauksensaajia koskeva esitysehdotus on tämän kok-ouksen asialistalla.

Kaupunkiympäristön toimiala on kartoittanut mahdollisia saunapaikkoja osana selvitystä uusien toimintojen paikoista Helsingin rantareiteillä (Kaupunkiympäristön aineistoja 2019:7) yhteistyössä kaupunginkanslian elinkeino-osaston ja kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan kanssa sekä voimassa olevista asemakaavoista, että tulevaisuudessa kaavoitettavilta alueilta. Edellä mainitut kolme paikkaa valikoituivat ensimmäiseen saunapaikkahakuun, sillä niissä oli jo valmiiksi kaavoitettu saunapaikka.

Seurasaassa on voimassa asemakaava nro 11130 vuodelta 2004. Seurasaaren uimalan käytössä oleva alue on määritelty kulttuurihistoriallisesti arvokkaaksi alueeksi (VV/s), jolla sijaitsevat pukusuojarakennukset, aidat ja muut rakennelmat on säilytettävä. Muutos- ja korjaukset on tehtävä siten, että alueen kulttuurihistoriallinen arvo säilyy. Lisäksi alueelle saa rakentaa uimalatoimintaa palvelevan, mittakaavaltaan ja materiaaleiltaan kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen ympäristöön soveltuvan saunan.

Uimalaan pyrittiin toteuttamaan saunaa kaupungin omana hankkeena vuonna 2009, mutta hanke jouduttiin perumaan johtuen kaupungin taloudellisesta tilanteesta.

Helsingin merellisen strategian 2030 (kaupunginhallitus 11.3.2019 § 188) mukaisesti kaupunki haluaa edistää rantojen palveluiden kehittämistä sekä edellytyksiä uusien merellisten palveluiden synnylle. Merellisiä virkistyskohteita suunnitellaan siten, että jokainen helsinkiläinen pääsee nauttimaan niistä. Myös Helsingin uudessa kaupunkistrategiasa 2021-2025 (kaupunginvaltuusto 13.10.2021 § 293) mainitaan, että ”Merellisen Helsingin kehittämistä jatketaan kunnianhimoisesti merellisiä yhteyksiä, rantareittejä, laitureita ja tukikohtia parantaen sekä merellistä yrittäjyyttä edistäen.” Edellä mainittujen tavoitteiden mukaisesti saunapaikkojen hakumenettelyn järjestäminen oli myös kaupunkiympäristön toimialan maaomaisuuden kehittäminen ja tontit –palvelun vuoden 2021 toimintasuunnitelmassa.

Uimarannan nykyinen toiminta

Seurasaassa toimii kulttuuri ja vapaa-ajan toimialan ylläpitämä uimaranta, joka on Helsingin kahdesta nudistirannasta toinen. Seurasaaren uimarannalla on naisille ja miehille erilliset, aidatut alueet. Seurasaaren uimarannalla käyntimäärät ovat vuosien 2018 – 2020 aikana vaihdelleet 2 000 – 7 000 käyntikerran välillä. Seurasaaren uimarantaa voidaan käyntikertatilastojen valossa pitää käyntimääriltään pienenä uimarantana, koska Helsingissä 15 uimarantaa, jossa on enemmän käyntikertoja kuin Seurasaaren uimarannalla. Kesäkäytön lisäksi Seurasaaren talviu-

intipaikalla oli vuonna 2021 yhteensä noin 9 000 käyntikertaa. Seurasaa-
ren talviuintitoiminnasta vastaa Seurasaa-
ren Uimarit ry.

Uimarantaa hoitavien työntekijöiden mukaan Seurasaa-
ren uimarantalla on uskollinen kävijäkuntansa, jolle ranta on tärkeä hyvinvoinnin läh-
de. Toisaalta henkilökunnan näkemykset tukevat ajatusta siitä, että pin-
ta-alaltaan varsin laaja ranta voisi kestäväällä tavalla palvella laajem-
paakin käyttäjäkuntaa.

Liitteenä 2 on havainnekuva uimalan alueesta saunaa varten osoitetta-
vasta alueesta.

Saunaa varten osoitettava alue on noin viidesosa uimalan alueesta.
Suunniteltu sauna jäisi alueen eteläosan kallion taakse ja uimalalle jää
edelleen riittävän suuri alue. Sekä miesten että naisten puolelle jää hi-
ekkarantaa, rantakallioita ja rauhallisia oleskelupaikkoja.

Hakumenettely ja hankkeen valmistelu

Tontinluovutusta koskevien linjausten (kaupunginhallitus 1.4.2019 §
220) mukaisesti tonttien varaajien valinta tapahtuu pääsääntöisesti
avoimella hakumenettelyllä tai kilpailulla ja tämän vuoksi myös nämä
saunapaikat on päätetty laittaa kaikille avoimeen hakuun, jossa vuokrat
on ennalta määritelty ja toteuttajien valinta tapahtuu laadullisin kriteere-
in.

Saunapaikkojen haun ensisijaisena tavoitteena on ollut, että toiminnan
tulee edistää Seurasaa-
ren virkistyskäyttöä ja täydentää uimalan pal-
veluntarjontaa säilyttäen myös uimalan nykyiset toiminnot. Hakumenet-
telyn arviointikriteereissä on lisäksi painotettu saunapalveluiden tarjo-
amista yleiseen käyttöön. Saunatoiminta vahvistaisi myös uimarannan
nykyisiä palveluita ja lisäisi sen tunnettavuutta, jonka myötä nykyistä
useampi helsinkiläinen tai matkailija voisi löytää nykyisin suljetuksi mi-
elletystä uimala-alueesta virkistyspaikan.

Saunapaikkojen haun reunaehtoina rakennuksen ja suunnitellun toi-
minnan tulee sopia kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen ympäristöön ja
suunnitelmassa tulee ottaa huomioon alueen merkittävät luontoarvot
sekä yhteensopivuus uimalan ja yleisen virkistysalueen toiminnan
kanssa.

Uimalan nykykäyttäjien (mm. naturistien) yksityisyys on huomioitu ha-
kumenettelyn vaatimuksissa siten, että uimalan ja saunan alue tulee
erottaa toisistaan vuokra-alueen rajalle rakennettavalla, uimalan nykyi-
seen aitaan yhteensopivalla aidalla tai käyttäen purettavia aidan osia.
Muutokset tulee tehdä alueen kulttuurihistorialliset arvot säilyttäen. Ha-
kumenettelyä on valmisteltu laajassa yhteistyössä, jossa mukana on ol-

lut tontit-yksikön lisäksi mm. kaupunginmuseon, rakennusvalvonnan, kaavoituksen sekä kaupunkitila- ja maisemasuunnittelun edustajia.

Hakuilmoitus Seurasaaren osalta kokonaisuudessaan on lausuntoesityksen liitteenä 3.

Sauna on voimassa olevan asemakaavan mukainen

Seurasaaren asemakaava on vuodelta 2004. Kaava valmisteltiin tällöin normaalin kaavoitusprosessin mukaisesti siten, että asemakaavaluonnos asetettiin viralliseksi määräajaksi nähtäville ja kaavaluonnoksesta toimitettiin asianosaisten (mm. naapurikiinteistöjen omistajien ja maanvuokralaisten sekä alueen merkittäviä toimijoiden) kuuleminen. Kaavan sisältö määräyksineen on edelleen ajankohtainen eikä kaavan uusimiseksi ole tullut aloitteita.

Vuonna 2009 suunnitellun kaupungin saunahankkeen toteutumatta jääminen ei myöskään johtunut asemakaavasta tai merkinnyt asemakaavan tavoitteista luopumista.

Asemakaava sallii uimalan muutos- ja korjaustyöt sillä ehdolla, että alueen kulttuurihistoriallinen arvo säilyy. Asemakaavoitus ja kaupunginmuseo ovat katsoneet, että hakumenettelyn kriteereissä mahdollistetut muutokset ovat asemakaavan mukaisia eivätkä heikennä uimala-alueen arvoa.

Seurasaaren alueella asemakaava ei mahdollista saunarakennuksen sijoittamista muualle kuin uimalan VV/s- merkitylle alueelle. Seurasaaren muilla alueilla on puistomerkinnät VP/s ja VP-1/s. VP/s-alue on kulttuurihistoriallisesti arvokas kansanpuisto, jota tulee hoitaa siten, että alueen ja rakennuskannan kulttuurihistoriallinen arvo säilyy. Kansanpuistoajalta periytyvät rakennukset, tiet, polut ja puistorakennelmat kuten siltarakennelmat, portaat, muurit, kaivot ja laiturit tulee säilyttää ja mahdollisuuksien mukaan palauttaa. VP-1/s-alue on kulttuurihistoriallisesti arvokas museotoimintaa ja virkistystä palveleva puistoalue, jolle saa siirtää museorakennuksia ja rakentaa museotoimintaan liittyviä kevyitä rakennelmia. Aluetta tulee hoitaa ympäristöön sopivalla tavalla. Aluetta ei saa aidata. Määräysten lisäksi VP/s ja VP-1/s-alueilla on eri osa-alueiden hoitoa ohjaavia merkintöjä s-1, s-2, s-3 ja s-4.

Läntiseen ja Itäiseen Pukkisaareen (merkintä VP-2/s) saa siirtää museorakennuksia ja rakentaa museotoimintaan liittyviä kevyitä rakennelmia, jotka sopivat ympäristöön ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen maisemaan. Pukkisaarissa ei ole kunnallistekniikkaa ja saariin on hankalat kulkuyhteydet, minkä takia Pukkisaaret eivät ole saunahankkeelle sopiva paikka ilman kaupungin suuria kunnallisteknisiä ym. investointeja.

18.05.2022

Ärende/32

Käsittely

01.03.2022 Ehdotuksen mukaan

Vastaehdotus:

Silja Borgarsdottir Sandelin: Esitän, että lausuntoehdotus muutetaan muotoon:

Kaupunkiympäristölautakunta päättää, että Seurasaaren saunapaikan hanke ei etene valitulla varausalueella. Saunahankkeen mahdollinen toteutuminen Seurasareen vaatii uuden varausalueen, joka ei pienennä uimalan nykyistä aluetta.

Kannattaja: Marleena Isomaa

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Silja Borgarsdottir Sandelinin vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 9

Tarik Ahsanullah, Otso Kivekäs, Olli-Pekka Koljonen, Sami Kuusela, Tuomas Nevanlinna, Arvind Ramachandran, Risto Rautava, Laura Ris-sanen, Anni Sinnemäki

Ei-äännet: 2

Silja Borgarsdottir Sandelin, Marleena Isomaa

Tyhjä: 2

Amanda Pasanen, Katri Penttinen

Kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 9 - 2 (2 tyhjää).

15.02.2022 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Elina Kuikanmäki, johtava tonttiasiamies, puhelin: 09 310 34008
elina.kuikanmaki(a)hel.fi

Taina Niemeläinen, kiinteistöasiantuntija, puhelin: 310 27335
taina.niemelainen(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 15.02.2022 § 34

HEL 2021-013431 T 00 00 03

Postadress

PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
kaupunginkanslia@hel.fi

Besöksadress

Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Telefon

+358 9 310 1641

Telefax

FO-nummer

0201256-6

Kontonr

FI0680001200062637

Moms nr

FI02012566

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Seurasaaren saunahankkeella voi olla myönteisiä vaikutuksia siihen, että nyt varsin vähällä käytöllä olleen uimarannan tunnettavuus lisääntyy ja käyttäjämäärät kasvavat. Toisaalta saunahanke on herättänyt huolta siitä, miten ainutlaatuinen miljöö ja uimarannan yhteisöllisyys turvataan jatkossa. Jos saunapaikan hakuprosessia jatketaan, tulee varaukseen ja myöhemmin maanvuokrasopimukseen kirjata riittävät ehdot liittyen uuden saunan toimintaan, saunan toteutussuunnitteluun ja saunan lähiympäristöön liittyen. Näin varmistetaan, että saunahanke ei vaaranna alueen suojelutavoitteiden tai uimaranta- ja talviuintikäytön toteutumista. Kaikki rannan nykykäytön muodot jatkuvat saunahankkeen toteutuessakin. Jotta naisille varattu alue on riittävän suuri, pitää harkita naisten ja miesten alueiden vaihtamista keskenään. On tarpeellista myös pohtia, onko saunalle nyt osoitettu sijainti ylipäätään optimaalisin vaihtoehto.

Saunapaikkojen kysyntä on Helsingissä viime vuosina kasvanut, ja kaupunki vastaa kysyntään tarjoamalla kolmea uutta saunatonttia keskeisiltä rantapaikoilta, joista yksi on Seurasaaren saunapaikka. Hakumenettelyyn osallistui Seurasaaren osalta 6 hakijaa, joista kaksi valittiin loppuvuodesta käytyihin jatkoneuvotteluihin. Arviointiryhmä on päättänyt saunapaikkojen varauksensaajiksi esitettävän tahot. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan mielestä pitäisi vielä arvioida, olisiko yhteisöllisyyttä ja saunaperinnettä painottava hanke sopivampi kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen miljööseen. Yleiseen käyttöön tulevien saunojen yhteyteen on mahdollista toteuttaa myös pienimuotoista kahvila- ja ravintolatoimintaa. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta katsoo saunatoiminnan vahvistavan uimarannan tunnettavuutta kaupunkilaisten keskuudessa ja siten lisäävän sen käyttöä ja laajentavan käyttäjäkuntaa. Sauna kahviloineen on myös toivottu lisä Seurasaaren suosituksen rantareitin palveluihin.

Seurasaarella toimii kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan ylläpitämä uimaranta. Seurasaaren uimaranta on Helsingin kahdesta nudistirannasta toinen. Seurasaaren uimarannalla on naisille ja miehille erilliset, aidatut alueet. Uimala on yhteiskäytössä keskiviikkoisin ja sunnuntaisin, jolloin uima-asua on käytettävä. Uima-asua edellyttävät vuorot on todettu suosituiksi ja niiden laajentavan uimarannan kävijäkuntaa. Uimarantaa hoitavien työntekijöiden mukaan Seurasaaren uimarannalla on uskollinen kävijäkuntansa, jolle ranta on tärkeä hyvinvoinnin lähde. Toisaalta henkilökunnan näkemykset tukevat ajatusta siitä, että pinta-alaltaan varsin laaja ranta voisi kestäväällä tavalla palvella laajempaa käyttäjäkuntaa.

Saunapaikkojen haun ensisijaisena tavoitteena on ollut, että toiminnan tulee edistää Seurasaaren virkistyskäyttöä ja täydentää uimalan palveluntarjontaa. Hakumenettelyn arviointikriteereissä on painotettu saunapalveluiden tarjoamista yleiseen käyttöön. Saunatoiminta vahvistaisi myös uimarannan nykyisiä palveluita ja lisäisi sen tunnettavuutta, jonka myötä nykyistä useampi helsinkiläinen tai matkailija voisi löytää nykyisin suljetuksi mielletystä uimala-alueesta virkistyspaikan.

Seurasaaren uimarannalla käyntimäärät ovat vuosien 2018–2020 aikana vaihdelleet 2 000 – 7 000 käyntikerran välillä. Seurasaaren uimarantaa voidaan käyntikertatilastojen valossa pitää käyntimääriltään pienenä uimarantana, koska Helsingissä on 15 uimarantaa, joissa on enemmän käyntikertoja kuin Seurasaaren uimarannalla. Kesäkäytön lisäksi Seurasaaren talviuintipaikalla oli vuonna 2021 yhteensä noin 9 000 käyntikertaa. Seurasaaren talviuintitoiminnasta vastaa Seurasaaren Uimarit ry. Tilastojen valossa voidaan todeta, että pandemia-aika on kasvattanut myös Seurasaaren uimarannan kävijämääriä.

Seurasaassa on voimassa asemakaava vuodelta 2004, ja silloin tehdyt linjaukset ovat edelleen asianmukaiset. Seurasaaren uimalan käytössä oleva alue on määritelty kulttuurihistoriallisesti arvokkaaksi alueeksi, jolla muutos- ja korjaustyöt on tehtävä siten, että alueen kulttuurihistoriallinen arvo säilyy. Kaavan mukaan alueelle saa rakentaa uimalatoimintaa palvelevan, mittakaavaltaan ja materiaaleiltaan kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen ympäristöön soveltuvan saunan.

Asemakaavan mukaan uimalan rakennukset, aita ja rakennelmat on säilytettävä. Kaupunkiympäristön toimialan asemakaavoitus katsoo, että saunahankkeessa esitetyt muutokset ovat asemakaavan mukaisia. Eteläosan aidan siirtäminen tai uudelleen rakentaminen vanhan mallin mukaan ei heikennä uimala-alueen arvoa.

Helsingin merellisen strategian mukaisesti kaupunki haluaa edistää rantojen palveluiden kehittämistä. Saunapaikkojen vuokralaisten ja toteuttajien valinnassa on käytössä kaikille avoin hakumenettely ja vuokrat on ennalta määritelty. Saunapaikat luovutetaan jatkoneuvottelujen perusteella 30 vuoden vuokrasopimuksilla. Kaupungin vakiintuneiden tontinluovutusehtojen lisäksi huomioidaan kunkin kohteen erityispiirteet.

Lausunnon valmistelua on tehty yhdessä kaupunkiympäristön toimialan kanssa.

Käsittely

15.02.2022 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

18.05.2022

Ärende/32

Asian aikana kuultavana oli erityissuunnittelija Minttu Perttula. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Vastaehdotus 1:

Veronika Honkasalo: Korvataan toinen kappale kokonaan seuraavalla kappaleella:

”Seurasaaren saunahankkeella voi olla myönteisiä vaikutuksia siihen, että nyt varsin vähällä käytöllä olleen uimarannan tunnettavuus lisääntyy ja käyttäjämäärät kasvavat. Toisaalta saunahanke on herättänyt huolta siitä, miten ainutlaatuinen miljöö ja uimarannan yhteisöllisyys turvataan jatkossa. Jos saunapaikan hakuprosessia jatketaan, tulee varaukseen ja myöhemmin maanvuokrasopimukseen kirjata riittävät ehdot liittyen uuden saunan toimintaan, saunan toteutussuunnitteluun ja saunan lähiympäristöön liittyen. Näin varmistetaan, että saunahanke ei vaaranna alueen suojelutavoitteiden tai uimaranta- ja talviuintikäytön toteutumista. Kaikki rannan nykykäytön muodot jatkuvat saunahankkeen toteutuessakin. Jotta naisille varattu alue on riittävän suuri, pitää harkita naisten ja miesten alueiden vaihtamista keskenään. On tarpeellista myös pohtia, onko saunalle nyt osoitettu sijainti ylipäättään optimaalisin vaihtoehto.”

Kannattaja: Tuomas Tuomi-Nikula

Vastaehdotus 2:

Veronika Honkasalo: Lisäksi lisätään kolmannen kappaleen lauseen ”Arviointiryhmä on päättänyt nyt saunapaikkojen varauksensaajiksi....” jälkeen seuraavaa lause: ”Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan mielestä pitäisi vielä arvioida, olisiko yhteisöllisyyttä ja saunaperinnettä painottava hanke sopivampi kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen miljööseen.”

Kannattaja: Paavo Arhinmäki

Vastaehdotus 3:

Hilkka Ahde: Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta ei puolla Seurasaaren saunahankkeen toteuttamista voimassa olevan asemakaavan mukaisesti. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta puoltaa Seurasaaren uimala-alueen saunahankkeen perumista ko. alueelle ja esittää etsittäväksi saunalle uutta paikkaa esimerkiksi Pukkisaariin, joihin kaavan mukaan ”saa siirtää museorakennuksia ja rakentaa museotoimintaan liittyviä kevyitä rakennelmia”

Voimassa olevassa vuoden 2004 asemakaavassa 11130 uimarannalla on merkintä VV/s: ”Uimaranta-alue. Kulttuurihistoriallisesti arvokas uimaranta-alue. Pukusuojarakennukset, aidat ja muut rakennelmat on säilytettävä. Muutos- ja korjaustyöt on tehtävä siten, että alueen kulttuurihistoriallinen arvo säilyy. Alueelle saa rakentaa uimalatoimintaa pal-

18.05.2022

Ärende/32

velevan, mittakaavaltaan ja materiaaleiltaan kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen ympäristöön soveltuvan saunan.”

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta katsoo, että 1000 neliömetrin lohkaus uimarannasta vaarantaa ainutlaatuisen ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaan ympäristön suojelemisen. Vuonna 1906 perustetun, naturistirantana toimivan uimalan käyttö on runsasta ja palvelee myös talviuimareita. Se on perustamisestaan asti lunastanut paikkansa rauhallisena ja turvallisena uimapaikkana myös naisille. Uimalan aidatun alueen sisälle uskaltautuu sellainenkin henkilö, jolle yleiselle uimarannalle meno on syystä tai toisesta ylivoimaista. Siellä kukin voi olla omana itsenään, ilman tuijotusta ja epämurkavaa huomiota tai häirintää.

Naisten puolella kävijöitä on runsaasti, joten kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta katsoo, että naisten alueesta suunniteltu lohkaus polkee pahasti juuri naisten oikeuksia. Hanke pienentäisi naisten puoleista ranta-alueetta varjoisine männikköineen käytännössä puoleen nykyisestä. Saunalta jäljelle jäävä alue olisi pääasiassa jyrkkää kalliorinnettä, jolla ei ole mahdollista oleskella turvallisesti.

On aika ilmeistä, että suunniteltu sauna oheispalveluineen muuttaisi täysin uimalan luonteen ja siten koko alueen käytön. Vaarana on, että se tekisi naistenpuolen nykyisenlaisen käytön mahdottomaksi. Lisäksi rauhallinen, ainutlaatuinen luontokohde vastapäätä suojeltua lintujen pesimäsaarta ja perinteinen arvokas kokonaisuus tuhoutuisi peruuttamattomasti.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta huomioi lausunnossaan myös sen, että uimalan kävijät eivät katso tarvitsevansa eivätkä halua saunaa uimalaan. Ei edes erittäin runsas ja aktiivinen talviuintiväki. Vanha, saunan mahdollistava kaava tehtiin lähes kaksikymmentä vuotta sitten ilman perusteellista pohdintaa ja keskustelua. Aikoinaan ei myöskään nähty luonnon itseisarvoa parantavan virkistykseen lähteenä siten kuin tänä päivänä.

Kannattaja: Mahad Ahmed

Veronika Honkasalon vastaehdotuksesta 1 ja Hilikka Ahteen vastaehdotuksesta 3 äänestettiin vastakkain, jonka jälkeen voittanut ehdotus äänestettiin vastakkain esittelijän ehdotuksen kanssa.

Lopuksi Veronika Honkasalon vastaehdotuksen 2 mukaisesta lisäyksestä äänestettiin erikseen.

1 äänestys

18.05.2022

Ärende/32

JAA-ehdotus: Veronika Honkasalon vastaehdotuksen 1 mukaisesti muutettuna
EI-ehdotus: Hilikka Ahteen vastaehdotuksen 3 mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 11

Outi Alanko-Kahiluoto, Paavo Arhinmäki, Oona Hagman, Veronika Honkasalo, Eeva Kärkkäinen, Heimo Laaksonen, Teija Makkonen, Nina Miettinen, Dani Niskanen, Nina Suomalainen, Tuomas Tuomi-Nikula

Ei-äännet: 2

Hilikka Ahde, Mahad Ahmed

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Tässä äänestyksessä Veronika Honkasalon vastaehdotus 1 voitti Hilikka Ahteen vastaehdotuksen 3 äänin 11 - 2.

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Veronika Honkasalon vastaehdotuksen 1 mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 4

Heimo Laaksonen, Teija Makkonen, Dani Niskanen, Nina Suomalainen

Ei-äännet: 9

Hilikka Ahde, Mahad Ahmed, Outi Alanko-Kahiluoto, Paavo Arhinmäki, Oona Hagman, Veronika Honkasalo, Eeva Kärkkäinen, Nina Miettinen, Tuomas Tuomi-Nikula

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi Veronika Honkasalon vastaehdotuksen 1 mukaan muutetun ehdotuksen äänin 4 - 9.

3 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Veronika Honkasalon vastaehdotuksen 2 mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 5

Heimo Laaksonen, Teija Makkonen, Dani Niskanen, Nina Suomalainen, Tuomas Tuomi-Nikula

18.05.2022

Ärende/32

Ei-äännet: 5

Hilkka Ahde, Mahad Ahmed, Paavo Arhinmäki, Oona Hagman, Veronika Honkasalo

Tyhjä: 3

Outi Alanko-Kahiluoto, Eeva Kärkkäinen, Nina Miettinen

Poissa: 0

Äänen mentyä tasan 5 - 5 (3 tyhjää) puheenjohtajan ääni ratkaisi, että kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi Veronika Honkasalon vastaehdotuksen 2 mukaan muutetun ehdotuksen.

01.02.2022 Pöydälle

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen

Lisätiedot

Stefan Fröberg, ulkoilupalvelupäällikkö, puhelin: 310 87901
stefan.froberg(a)hel.fi
Minttu Perttula, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36171
minttu.perttula(a)hel.fi